

Назаренко Ю.В.,
студентка,
Юридичний факультет,
Чернігівський державний технологічний університет, м. Чернігів
Науковий керівник: Берднік І.В., к.ю.н., доцент

УМИСНЕ ТЯЖКЕ ТІЛЕСНЕ УШКОДЖЕННЯ: ПОРІВНЯЛЬНО-ПРАВОВИЙ АСПЕКТ КРИМІНАЛЬНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ЗА З КК УКРАЇНИ, ШВЕЙЦАРІЇ, ГРУЗІЇ, ФРН

Умисні тяжкі тілесні ушкодження, на жаль, є одним із найбільш розповсюджених злочинів, які вчиняються не тільки в Україні, але й в усьому світі. Такий злочин, як умисне тяжке тілесне ушкодження існував протягом усієї історії людства, за різних умов і обставин. Небезпечність даного злочину полягає в тяжкості наслідків, які виникають в результаті вчинення даного злочину. Ще однією особливістю даного злочину є те, що він вчиняється злочинцем умисно, з метою завдання потерпілому тяжких тілесних ушкоджень, які можуть навіть спричинити смерть потерпілого. За Кримінальним кодексом не лише України але й більшості інших країн такий злочин, як умисне тяжке тілесне ушкодження, може бути умовно віднесений до категорії особливо небезпечних злочинів.

Метою даного дослідження є здійснення порівняльного аналізу кримінальної відповідальності за умисне тяжке тілесне ушкодження за законодавством України і зарубіжних країн.

Відповідальність за умисне заподіяння тяжкого тілесного ушкодження передбачена ст. 121 КК України. Відповідно до неї, умисне тяжке тілесне ушкодження, тобто умисне тілесне ушкодження, небезпечне для життя в момент заподіяння, чи таке, що спричинило втрату будь – якого органу або його функції, психічну хворобу або інший розлад здоров'я, поєднаний зі стійкою втратою працездатності не менш як на одну третину, або переривання вагітності чи непоправне знівечення обличчя, – карається позбавленням волі на строк від 5 до 8 років. Кваліфікуючою ознакою даного злочину є вчинення його способом, що має характер особливого мучення, або вчинене групою осіб, чи з мотивів расової, національної або релігійної нетерпимості або вчинене на замовлення, або таке, що спричинило смерть потерпілого [1, с.43].

Стаття 122 КК Швейцарії зазначає, що хто навмисне завдає людині небезпечне для життя ушкодження, хто навмисне завдає каліцтво тіла

людини, пошкоджує важливий орган або частину органа або порушує його функцію, робить людину довгостроково непрацездатною, безпорадною або душевнохворою, сильно і на тривалий час спотворює людині обличчя, хто навмисне завдає інше тяжке тілесне ушкодження людині або його фізичному чи душевному здоров'ю, карається каторжною тюрмою на строк до десяти років або тюремним ув'язненням від шести місяців до п'яти років [2].

Отже, порівнюючи КК України і КК Швейцарії, можна зробити висновки, що ці кодекси дають майже однакове визначення поняття тяжкого тілесного ушкодження. Що ж до відповідальності, то Кримінальний Кодекс Швейцарії, в даному випадку, передбачає новий для України вид відбування покарання, а саме каторжна тюрма.

КК ФРН, а саме статтею 226 визначається, що слід розуміти під тяжким тілесним ушкодженням. Частина 1 статті 226 зазначає, що якщо в результаті тілесного ушкодження потерпілий

1) втрачає зір на одне або обидва ока, слух, мову або здатність до дітонародження;

2) втрачає важливий орган тіла або тривалий час не може ними користуватися;

3) в значній мірі і надовго залишається спотвореним або набуває хронічні захворювання, стає паралізованим, або набуває душевну хворобу або які-небудь фізичні чи розумові відхилення, то покаранням за такі дії є позбавлення волі на строк від одного до десяти років.

Якщо ж виконавець навмисно і свідомо своїми діями призводить до зазначених в ч. 1 ст. 226 КК наслідків, то покаранням є позбавлення волі на строк не менше трьох років.

На відміну від КК України, настання такого тяжкого наслідку, як смерть потерпілого, виділено КК ФРН в окрему статтю. Отже, стаття 227 КК зазначає, що якщо особа нанесенням тяжких тілесних ушкоджень викликає смерть жертви, то воно карається позбавленням волі на строк не менше трьох років.

Стаття 117 КК Грузії зазначає, що умисне заподіяння тяжкої шкоди здоров'ю, тобто тілесне ушкодження, небезпечне для життя і яке спричинило втрату зору, слуху, мови або будь-якого органу, або втрату його функції, психічне захворювання, переривання вагітності, непоправне знівечення обличчя чи інше ушкодження здоров'я, небезпечне для життя і поєднаний зі стійкою втратою загальної працездатності не менш ніж на одну третину або зі свідомо повною втратою професійної працездат-

ності, – карається позбавленням волі на строк від одного року до восьми років.

Те саме діяння, вчинене:

- а) щодо двох або більше осіб;
- б) щодо жінки, яка завідомо для винного перебуває у стані вагітності;
- в) у зв'язку із здійсненням потерпілим чи його близькими родичами службової діяльності або виконанням громадського обов'язку;
- г) у відношенні свідомо для винного неповнолітнього або особи, яка перебуває в безпорадному стані чи в матеріальній або іншій залежності від винного;
- д) у зв'язку із захопленням в якості заручника;
- е) з особливою жорстокістю;
- ж) способом, умисне створює небезпеку життю або здоров'ю інших людей;
- з) групою осіб;
- і) з корисливих мотивів або за наймом;
- к) з хуліганських мотивів;
- л) з метою приховати інший злочин або полегшити його вчинення;
- м) внаслідок расової, релігійної, національної чи етнічної нетерпимості;
- н) у цілях пересадки або використання іншим чином органів, частин органів або тканин тіла потерпілого;
- о) неодноразово;
- п) особами, які раніше скоїли вбивства, передбачені статтями 108 або 109 цього Кодексу, – карається позбавленням волі на строк від п'яти до дванадцяти років.

КК Грузії визначає в основному складі набагато більше конструктивних та кваліфікуючих ознак умисного тяжкого тілесного ушкодження, ніж КК України. Санкція, яка передбачається цим Кодексом за вчинення даного злочину має однаковий з Кримінальним Кодексом України вищу межу покарання у вигляді позбавлення волі, а саме вона встановлена у 8 років. Що ж до нижчої межі покарання, то за КК Грузії вона встановлена в 1 рік, на відміну від Кримінального Кодексу України, де вона становить 5 років.

Одним з найважливіших завдань кримінального права будь-якої країни є боротьба з посяганнями на життя людини., адже саме життя становить основну соціальну цінність. Найбільш небезпечним зі злочинів, які

посягають саме на життя є умисне тяжке тілесне ушкодження. Досліджені Кримінальні кодекси України, Федеративної Республіки Німеччини, Швейцарії та Грузії дають майже однакове визначення поняттю "тяжке тілесне ушкодження". Передбачені цими кодексами санкції також є схожими, і встановлюють покарання у вигляді позбавлення волі.

Література

1. Кримінальний кодекс України із змінами і доповненнями на 6 липня 2011 року – К.:Алерта; ЦУЛ. – 184 с.
2. Кримінальний Кодекс Швейцарії [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://law.edu.ru/norm/norm.asp?normID=1241950&subID=100098712,100098714,100098871,100099603#text>.
3. Кримінальний Кодекс Федеративної Республіки Німеччини [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://law.edu.ru/norm/norm.asp?normID=1242733&subID=100102942,100102944,100103629#text>.
4. Кримінальний Кодекс Грузії [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://law.edu.ru/norm/norm.asp?normID=1241370&subID=100095257,100095259,100095266,100095429,100095449#text>.

УДК 343.3/.7 (043.2)

Ніколенко Ю.В.,
студентка,
Юридичний інститут,
Національний авіаційний університет, м. Київ
Науковий керівник: Багіров С.Р., к.ю.н., доцент

НЕЗАКОННІ ДІЇ З ДОКУМЕНТАМИ, БЛАНКАМИ, ШТАМПАМИ ТА ПЕЧАТКАМИ ЗА КРИМІНАЛЬНИМ ЗАКОНОДАВСТВОМ УКРАЇНИ: ЮРИДИЧНИЙ АНАЛІЗ СКЛАДІВ ЗЛОЧИНІВ

Підроблення посвідчення або іншого документа, який видається чи посвічується підприємством, установою, організацією, громадянином-підприємцем, приватним нотаріусом, аудитором чи іншою особою, яка має право видавати чи посвідчувати такі документи, і який надає права або звільняє від обов'язків, з метою використання його як підроблювачем, так і іншою особою, або збут такого документа, а також виготов-